

Ved bedømmelsen af en forbrugeraftale skal der således tages hensyn til de forhold og omstændigheder, der er nævnt i § 36, stk. 2, — herunder vilkår i andre aftaler, der hænger sammen med den pågældende aftale. Senere indtrufne omstændigheder kan dog kun tages i betragtning, hvis en aftale, der oprindeligt var rimelig, efterfølgende er blevet urimelig for forbrugeren eller den erhvervsdrivende.

Når det i den foreslåede bestemmelse er anført, at man ved bedømmelsen af en aftale også kan tage hensyn til vilkår i en anden aftale, er der som ovenfor nævnt alene tale om en præcisering af gældende ret. Den anden aftale behøver ikke at være indgået mellem de samme aftaltparter.

Der henvises til de almindelige bemærkninger, pkt. 5.2.8.

Den foreslåede bestemmelse tilsigter sammen med bestemmelsen i den foreslåede § 38 a, stk. 1, at gennemføre direktivets art. 3, stk. 1, sammenholdt med artikel 4, stk. 1, og artikel 6, stk. 1. Justitsministeriet har ikke fundet grundlag for at begrænse bestemmelsens anvendelsesområde på den måde, som fremgår af art. 4, stk. 2.

Til § 38 d.

Det foreslås at beskytte forbrugerne mod visse lovvalgsklausuler, hvorefter lovgivningen i et land uden for Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde (EØS) skal finde anvendelse på aftalen. Beskyttelsen mod sådanne klausuler gælder, hvis det pågældende tredjelandets lovgivning om urimelige aftalevilkår ikke indeholder en ligeså omfattende beskyttelse mod sådanne vilkår, som lovgivningen i det EØS-land, hvis lovgivning herom ellers skulle gælde i medfør af de internationalt privatretlige regler.

EØS omfatter Den Europæiske Unions medlemsstater samt Finland, Island, Norge, Sverige, Lichtenstein og Østrig.

Der er ikke tale om en egentlig lovvalgsregel, idet bestemmelsen bygger på princippet om frit lovvalg. Den foreslåede bestemmelse tilsigter alene at afbøde visse uheldige virkninger af det frie lovvalg. Den beskyttelse, bestemmelsen giver forbrugerne, er alene en beskyttelse mod lovvalgsklausuler. Bestemmelsen ændrer ikke ved de almindelige internationalt private retlige regler, som afgør, hvilket lands lovgivning der skal finde anvendelse på en aftale, jf. herved navnlig reglerne i den såkaldte Rom-konvention, der er gennemført her i landet ved lov om gennemførelse af konventionen om, hvilken lov der skal anvendes på kontraktlige forpligtelser m.v.

Bestemmelsen finder anvendelse i forhold til alle

forbrugeraftaler, når der rejses spørgsmål om ændring eller tilsidesættelse af urimelige aftalevilkår.

Bestemmelsen tilsigter at gennemføre direktivets art. 6, stk. 2. Der henvises i øvrigt til de almindelige bemærkninger pkt. 5.2.11.

Til §§ 2-6

Det foreslås at ændre definitionen af en forbrugeraftale i anden civilretlig lovgivning samt i lov om omsætning af fast ejendom, der henhører under Erhvervsministeriet, således at der fortsat gælder en ensartet definition i de forskellige forbrugerbeskyttelseslove.

I de almindelige bemærkninger er der redegjort nærmere for udformningen af den definition af en forbrugeraftale, som foreslås indføjet i aftaleloven, jf. pkt. 5.2.3. Som det fremgår heraf, adskiller den foreslåede definition sig sprogligt og på et enkelt punkt også indholdsmæssigt fra den definition, der hidtil har været brugt i den civilretlige forbrugerbeskyttelseslovgivning m.v. her i landet. Den indholdsmæssige afvigelse består i, at det efter den foreslåede definition i aftaleloven ikke er en betingelse for at anse en aftale for en forbrugeraftale, at den erhvervsdrivende vidste eller burde vide, at den anden part var forbruger. Direktivet om urimelige kontraktvilkår i forbrugeraftaler åbner ikke mulighed for at stille denne subjektive betingelse, det såkaldte synbarhedskrav.

Det vil kunne skabe retsikkerhed, såfremt der ikke fortsat anvendes en ensartet definition af en forbrugeraftale i lovgivningen. Ved fastlæggelsen af en ensartet definition har Justitsministeriet lagt vægt på, at aftaleloven er den generelle lov på området, og at den forbrugerdefinition, som anvendes i direktivet om urimelige kontraktvilkår, må forventes at blive anvendt også i fremtidige direktiver på forbrugerbeskyttelsesområdet.

På denne baggrund foreslås det at ændre definitionen af en forbrugeraftale i købeloven, kreditaftaleloven, renteloven og lov om visse forbrugeraftaler, således at en forbrugeraftale i disse love ligesom i aftaleloven defineres som en aftale, som en erhvervsdrivende indgår som led i sit erhverv, når den anden part (forbrugeren) hovedsagelig handler uden for sit erhverv. Der foreslås endvidere en ændring af lov om omsætning af fast ejendom, således at synbarhedskravet udgår af bestemmelsen i denne lovs § 1, stk. 3.

Udover ændringen vedrørende synbarhedskravet er der ikke med den foreslåede formulering tilsigtet nogen realitetsændring i forhold til det hidtidige danske forbrugeraftalebegreb. Hvis en erhvervsdri-